

Pwoo dinshee di Pool ran Nen Koronti mo

Tokshik

¹ Lepran dəsə nə put a nsar kə Pool, de shi dem Naan, be Naan pet wur kə wur dee a laalep mə Kristi Jesu, kə dyemnəən fun Sosfenes.

² Wen kən lep pwoo desə nə dəm pee Ekəlisya mə Naan de nə nyil nKoronti. Nen de Naan kə ten bələp mo le, mbəkə mo dee di a nen fir mo ndəən Jesu Kristi, kə mpee nen di koo a nneye, de moo pet səm kə Daa fun Jesu Kristi dewur a Daa fur kə Daa fun zak.

³ Deret kə tongryang de nə put a pee Naan puun kə Daa fun Jesu Kristi nə tong ashak kə wun.

Pool Pəlang Naan

⁴ Wen pəlang Naan shidaar-shidaar mbe wun, mbədə Naan wur cin deret wun ndəən Kristi Jesu.

⁵ nDəən Jesu Kristi, be Naan wu kə shin man mbii mo wun, kə man leshap rəret des hakyeng.

⁶ Mbədə langtəng fun nkaa Kristi nə dee azeen-nzeen ndəən wun.

⁷ Mbemənə, be baa wu nook kat mee zuum de nə a mə Riin Naan kas, kaade wuu choor mbe kum parpuus di Daa fun Jesu Kristi wun njì put agaak.

⁸ Wur nwaa shin bal nwun har peekyes nə, mbəkə wu dee di a de ndəre-ndəre parpuus mə Daa fun Jesu Kristi.

9 Naan dewur kə ten pərep wun, kə wu dee di a nentong ashak kə Làa fir Jesu Kristi, Daa fun, wur a nguzeen.

Bàkshak Ndəən Ekəlisya

10 Dyemnaa mo, wen dang pee wun, ndəən səm kə Daa fun Jesu Kristi, nee, nə ret kə pwoo fuu mo dəm ndangshak, mbəkə taji mee bàkshak yool nnaar fuu kas. Dangbe nə ret kə wu dee a deməndong ndəən pan fuu mo kə ndəən mbii de wu rəbet cìn mo.

11 Dyemnaa mo, nentul kə Klo mo jì sat wen nə, bəlep kə yool nnaar fuu.

12 Mbii de mo sat nə a nə, koo a weye ndəən wun, be wur sat mbii mo shini-shini, pak moo sat nənee, <<Wen a mə Pool,>> Koo <<wen a mə Apolos,>> Koo, <<wen a mə Kefas,>> Koo, <<wen a mə Kristi.>>

13 Kristi wur dee a debəbak ee? Gyet mo pwas a Pool nkaa shiyeypyoom mbə wun aa? Aa koo gyet mo cìn baptisma nwun a ndəən səm kə Pool yi?

14 Wen pəlang Naan, mbədə baa gyet wen cìn baptisma memee fuu kas, təng a Krispus kə Gayus bejee dək.

15 Mbəmənə be baa mee fuu mmak sat nə, gyet mo cìn baptisma wudin a ndəən səm fen kas.

16 (Dangbe gyet wen cìn baptisma nentul Stifenas mo. Katdang baa a mo kas, be baa wen pan nə, gyet Wen cìn baptisma mmee gwe kas.)

17 Baa gyet Kristi wur lep wen a mbəkə wen cìn baptisma di kas, amma gyet wur lep an, a mbəkə wen satpwoo deret nə di, baa a shi mee

seen kə man satpwoo kas. Mbeekə taji mo lebal mə shiyeepmúut kə Kristi nə dee a debuu kas.

*Kristi Wur a iiko
Mə Naan Kə Seen Fir Zak*

18 Pee nenyil di mo nkaa loom, be pwoo nkaa shiyeep nə a pwoo debuu pee mo di. Dangbe pee mun, nen de muu kat seen, be shiyeep nə a iiko Naan.

19 Mbədə mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee,

<<Wen nshirip seen nenseen mo,
kə nghan mmang man
kə nenman mo nle
mmee kwang
akudang.>>

20 Katdang nə a kəsə, be nguseen nə a nneyii? Be nguman mbii a nneyii? Be ngubeetshik mbüt mbít dəsə a nneyii? Naan wu kə ten shin ciir kə nenseen mə yil dəsə nə dee a mwen mo.

21 Mbədə ndəən seen kə Naan, be yil nə shi seen kə nə, baa nə man Naan kas. Dangbe nə ret Naan nyit mbe pwoo deret di mə sat nə, de pak nenkəlengpwoo mo, be moo sat nə, nə a pwoo mwen mo. Dangbe nə a bam mpee nen de mo shinzeen.

22 Nen Yahudi moo tang mbii aapwoo mo, kə nen Heleni moo tang a seen.

23 Dangbe mun, muu sat a pwoo nkaa Kristi de mo pwas wur nkaa shiyeypyoom. Desə nə dee a mbii canshii nen Yahudi mo, kə nə dee a pwoo mwen pee nen di baa mo a nen Yahudi mo kas.

24 Dangbe pee nen de Naan kə ten pərep mo, koo a nen Yahudi mo, koo a nen Heleni mo, be Kristi wur a iiko mə Naan kə seen fir zak.

25 Mbəde mwen Naan nə met nseen gurum mo, kə bwàar kə Naan nə kə bal met bal mə gurum mo.

26 Dyemnaa mo, wu pan kaade Naan wur pərep wun sə. Baa gyet wur pərep a nen de moo seen mə yil dəsə des kas, kə baa gyet a nen de mo kə iiko des kas. Baa a nen de gyet mo làa mo mbut ndang mə nenlong mo des kas.

27 Dangbe Naan wur bələp a mbii demwen mə yil nə mo, mbəkə wur cin yitlwaan dī nenseen mə yil nə mo. Naan wur bələp mbii de baa mo kə bal ndəən yil nə kas, mbəkə mo shweep mbii de moo bal mo dī.

28 Naan wur bələp a mbii de yil nə bees, kə yil nii naa mo a kaa mbii debuu mo sə, har kaa mbii dī baa mo dī kas sə, mbəkə nə twe mbii de yil nii naa mo, a kaa mbii de moo koop nə sə de.

29 Mbeekə taji mee gwe canjoom nyit Naan kas.

30 Dangbe Naan wur jì kə wun ndəən Kristi Jesu, kə wur le Jesu Kristi a seen fun, kə deret fun, kə a mbee wur dangbe wu mak dee a debang nyit Naan, kə a wurang mun mbut shikbish fun mo zak.

31 Nə a kaa de mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənee, <<Koo a weyii de wur canjoom, be nə ret kə wur canjoom nə ndəən be de Daa Naan Cin.>>

2

Pwoo nkaa Muut Kristi

1 Dyemnaa mo, kaade gyet wen jì pee wun de, be baa gyet wen satpwoo nwun nkaa mbii desəsok

mə Naan nə mo a shi liispwoo deshang kəleng, kə man satpwoo mə seen kas.

² Mbədə, kaade gyet wen ashak kə wun, be gyet wen kə ten lesen a kaa gwe dī baa wur man mə be kas, a Jesu Kristi ɓejee, de mo kə pwas wur nkaa shiyeypyoom sə.

³ Gyet wen ashak kə wun, be wen a ndəən cínbal, kə ndəən kəərmuut kə daa zak.

⁴ Kə gyet pwoo de wen kən sat nə, kə kám fen nə mo, baa gyet wen kən sat mo a shi pwoo deshang kəleng kə seen mə man satpwoo kas, amma gyet nə a ndəən kám mə iiko kə Riin.

⁵ Mbeekə taji wu le shinzeen fuu mo tong a ndəən seen mə gurum mo kas, amma wu le shinzeen fuu mo a ndəən iiko kə Naan.

Man Naan

⁶ Dangbe muu sat a pwoo dī mə man, pee nen de mo kə wurang ndəən mbii de mo a mə Riin Naan. Baa man dəsə nə a mə yil dəsə kas, kə baa nə put a pee nen mulki mə yil dəsə mo, de mo mbə del dəm sə kas.

⁷ Dangbe mun muu sat a pwoo nkaa man Naan de nə a səsok ngurum mo, man de Naan wur kə ten le mbe dedes fun akudang wur leyil nə.

⁸ Baa mee ngu mulki mə yil dəsə mmak man mənə kas. Katdang de gyet moo man məni, be baa gyet mon mpwas Daa de hai nkaa shiyeypyoom kas.

⁹ Kaadə mo kə ten ran ndəən ɓəət haal sə nənee,
<<Mbii dī baa gurum kə cham naa kə yit kas,

<<de baa gurum kə cham kəleng nə shi kom
kas,

<<de baa pətuup gurum kə cham pan

<<mbii de Naan wur kə tap dak nə le,
 <<nен de mo
 wal nwur mo kas.>>

¹⁰ Dangbe Naan wur kámshii mənə mmun a shi Riin fir, mbedə Riin wur bələp mbii mo jir, har koo di a jurum kə mbii aapwoo mə Naan mo.

¹¹ A gurum dedang mmak man pan kə mee gwe yii? Katdang baa a riin kə gwe nə kas yii? Nə aasə zak, baa mee ngwar cham man pan Naan kas, naa təng a Riin Naan bejee dak.

¹² Baa mun mu kat a riin mə yil dəsə kas, amma mə lap a Riin Naan, mbəkə mu manshii kə mbii de Naan wur ten shin mmun de.

¹³ Mbəmənə, pwoo de muu sat nwun, baa nə put a mbut mman mə gurum kas, amma a Riin wur woo nə mmun. Riin nə wur woo zeen, mbe nen de mo kə Riin Naan ndəən pətuup fur mo.

¹⁴ Ngwar di baa wu kə Riin kə Naan ndəən pətuup fin kas, be baa wur mak lap zuum de mo a mə Riin Naan kas. Mbədə mbii de mo a mə Riin Naan, mo a pwoo debuu pee gwe mənə di, kəzak, baa pan kə gwe mənə mak manshii mo nə kas, mbedə a Riin Naan kə mak le gurum man mbii dəsə nə mo.

¹⁵ Ngwe dewur kə Riin Naan ndəən pətuup fir, be wur mak manshii mbii dəsə nə mo, amma baa mee gurum mak tokdyeel nwur kas.

¹⁶ Kaadə mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə nənēe,
 <<A wii kə man pan Daa yii?
 Mbeekə gwe mənə
 beetpwoo de kə wur yii?>>
 amma mun kə pətuup mə Kristi.

3*Nendak Naan Mo*

¹ Dyemnaa mo, baa wen mak leshap kə wun kaa nen de mo kə Riin Naan sə kas, dangbe Wen katpwoo kə wun a kaa nen dī mə yil nə mo sə, mbedə gyet wun a laa njuu mo ndəən mbii de mo a mə Kristi.

² Gyet wen kən shin a wur nwun. Baa gyet a mbiise debal kas, mbedə baa gyet wu mak se mbiise debal kas, har yaksə be baa wuu daksuk mbe se mbiise debal nə kas.

³ Tong fuu, nə de a mə yil dəssə, mbedə wun kə cìn zuur, kə wuu jəər kə shak. Kiyeet kə tong desə kám nə, wun de a mə yil nə, kə wuu mwaan a ndəən shiimwaan mə yil desə nə.

⁴ Katdang memee fuu sat nə, wudin a mə Pool, kə memee sat nə, wudin a mə Apolos, dang ntan azeen-nzeen be wuu sat mbii mənə mo a ndəən pan mə gurum kas aa?

⁵ A wii a Apolos yii? A wii a Pool yii? Mun a kərem Naan, de Naan wur shin dak mun kə har wu shinzeen. Koo dang a weyi ndəən mun, be gyet muu cìn a mbii de Naan wur kə ten le nsar fun.

⁶ A an kop, dangbe Apolos wur le am dike, amma a Naan wur le nə wurang.

⁷ Mbəmənə be gwe dewur kop mbii, kə gwe dewur le am dike, be baa mo a mee mbii kas, amma a Naan bəshin wur kə le mbii nə mo wurang.

⁸ Ngwe de wur kop, kə gwe dewur le am dikə, be mo a nchiit-nchiit. Koo a weyi be wur nlap kwat fir a nchiit-nchiit kə dak de gwe nə cìn.

9 Mun jir a shaar dak kə Naan. Wun a bong kə Naan, kə wun a lu kə Naan.

10 Shi deret de Naan wur kə ten shin nə wen, be wen kən bwet kuklu nə, a kaa nguman dyiklu sə, kə mee gwe dyiklu nkaa kuk nə. Dangbe nə a təng kə koo a weyi, be wur tap kə dyikpee de wur dyik nə nkaa kuk nə.

11 Baa mee kuk di, de mee gurum nwaa baa bwet di, waa met kuk de Naan wur kə ten bwet nə, shi Jesu Kristi kas.

12 Yaksə, katdang mee gwe kə dyikpee nkaa kuk nə a shi zinariya, koo shi azurfa, koo shi ghæk dekərəm mo, koo shi yoom, koo shi shit, koo shi yangkas,

13 be nə ret kə ngwar mənə man nə, ret kə dak fir nən ndee agaak parpuus de Daa Jesu wur mbaajì ndəən yil desə. Parpuus mənə be mon nwoo dak kə koo a ngwar dedangyii, har a wus ncham ret mə dak kə koo weyii.

14 Katdang baa wus se mbii de gurum kə ten dyik nkaa kuk nə kas, be gwar mənə nlap kwat.

15 Dangbe katdang wus se mbii de gurum kə ten cìn nə, be nən ndee a dak debuu, amma gwar mənə shikáa fir, be wur nkay bam wur, amma nə dee kaa wu del put wus nə a shi tambut sə.

16 Baa wu man nə, wun shikáa fuu wun a lu dəədes kə Daa Naan kas aa? Kə Riin kə Naan kə tong ndəən wun kas aa?

17 Katdang mee ngwar təkook lu kə Naan nə, be Naan wun təkook gwar mənə zak. Mbedə lu kə Naan nə a debang kə a wuwun a lu kə Naan nə.

18 Taji mee gurum numkáa fir kas, katdang mee gurum ndəən wun dī wu kə lekáa fir a kaa ngwar

di kə seen nyicinsə, be nə ret kə gwar mənə lekáa fir kaa mwen sə, mbəkə wur kat seen di.

¹⁹ Mbedi seen mə yil desə nə a mwen nyit Naan bejee, kaade mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə nənee, <<Naan wur yak nenseen mə yil desə mo, ndəən seen fur debish.>>

²⁰ Kəzak, <<Daa wur man nənee, <<pan kə nenseen mə yil desə mo nə a mbii debuu.>>

²¹ Mbəmənə be taji mee gurum canjoom nkaa gurum mo kas. Mbedi mbii mo jir a muu.

²² Koo dang de a Pool, koo a Apolos, koo a Kefas, koo de a yil desə, koo de a seen, koo de a muut, koo de a yaksə, koo de a mbii de mo akyeen, be mo jir a muu.

²³ Kəzak, wun a mə Kristi, kə Kristi wur a mə Naan.

4

Jeplep Mə Kristi Mo

¹ Nə ret kə gurum mo man mun a kaa jeplep kə Kristi mo sə, kə kaa nendak mo, de Naan wur kə ten le zeen mbii fir desəsok mo ndəən sar fun sə.

² Nə a təng nen de mo kə ten le zeen nə nsar fur, be mo dee a nenyil de mon ncínzeen mmo.

³ Baa nə daampree wen kas koo dəben, katdang wu cham an, koo de cham nə a nludyeel mə gurum mo, baa wen kən tokdyeel nsen kas.

⁴ Wen man nə, baa an del dike kas, amma jir kəsə, be baa nə kám nə wen a nen nshikbish kas. A Daa wur a gwe de wur tokdyeel wen.

⁵ Mbəmənə be, taji wu candyeel nkaa mee gurum kas, atəng pee nə wul akudang. Wu gong waaji nDaa. Daa wur njì le mbii de mo a səsok

mo dee agaak, kə wur nwang pan de mo ndəən pətuup kə gurum mo dee agaak zak. A nchiit kə mənə be koo a weyii, be Naan wun nkwoop wur nchiit-nchiit kə kwoop de nə ret kə wu kat.

⁶ Yaksə dyemnaa mo, wen kən sat səmpwoo dəsə mo nkaa Apolos kə sen fen, mbəkə mu dee di a mbiikám pee wun di, <<Taji wu cìn mbii mo met mbii di mo kə ten ran nə kas,>> Kə taji memee fuu cìn roop nkaa mee gurum, kə wur bees mee gurum di kas zak.

⁷ A wii le waa met niyee mo yii? Baa də a Naan shin mbii de waa kə mo jir kas aa? Katdang nə aasə, be a me le dang gha kə dyeepkáa ye, kaa baají waa ləlap a nzuum sə kas sə aa?

⁸ Wuu ten wu kat mbii de wuu Rəbet mo jir. Wuu ten wu dee a nenlong mo. Wuu dee a mishkoom mo, baa ashak kə mun kas. Dyen wen kə de wuu ten wu dee a mishkoom mo, kə mun dee di a mishkoom ashak kə wun.

⁹ Nnaa mənə, be Naan wu kə le mun a jeplep Jesu mo. Muu dee a nen de mo tong sham səət nə, kaa nen de mo kə ten candyeel muut mmo sə, mbəkə mo twe mun di nyit gurum mo des. Mu dee a mbiishwar nyil nə jir, nyit mə Nenlep Naan mo, kə nyit gurum mo zak.

¹⁰ Mu dee a mwen mo mbe səm kə Kristi, amma wun a nenseen mo ndəən Kristi. Baa mun kə bal kas, amma wun kə bal. Gurum mo shin dedes nwun, amma mo bees mun.

¹¹ Har yaksə be neen kə láa mmun, kə neen am kə tu mun. Muu jwal a goklee mo, kə gurum moo nas mun. Baa mun kə mee tul kas.

¹² Muu cìn dak balbal shi sar fun mo. Katdang

gurum mo bees mun, be muu le deret nkaa mo. Katdang mo lejeel mmun, be muu gung.

¹³ Katdang mo satpwoo debish nkaa mun, be muu lap mmo shi pwoo deret. Yaksə, be mo dee a kaa zungtung di gurum moo beerpee de sə. Muu dee a mbii debish de koo weyii kə cii mun ndəən yil nə.

¹⁴ Wen kən ran desə nwun, baa a mbəkə an cin yitluwaan di nwun kas, amma a mbəkə nghan kámshii nə di nwun, kaa jep fen di nghan wal mmo sə.

¹⁵ Koo dang di wun kə nenkám mo ngal kaapaat ndəən Kristi, amma be wun kə puun a məndong. Mbədə ndəən Jesu Kristi, be wen kən dee a puun fuu ndəən pwoo deret nə.

¹⁶ Mbəmənə, be Wen kən dang pə wun, kə wu mwaan ndəən shiimwaan fen zak.

¹⁷ A mbii de nə le mmənə, dangbe Wen kən lep Timoti, dyem fen, de wen wal nwur, de wur kə dar balbal ndəən Daa, dəm pee wun də. Wur yee nwun nkaa mwaan fen ndəən Kristi Jesu. Mwaan fen nə nchiit-nchiit kə mbii di Wen kən kám ngurum mo, koo a nneye ndəən Ekəlisya mo.

¹⁸ Pak mo ndəən wun, moo roop kaa baa wen nkudi kən mbaadəm pee wun di kas sə.

¹⁹ Katdang Daa wur rəbet, kə wen dəm pee wun di kəlak-kəlak, be wen nnaa mbii de nenroop nə moo sat, kə wen nnaa iiko de mo kə nə zak.

²⁰ Baa mulki Naan nə a sat shi pwoo kas, amma nə a iiko.

²¹ Wu rəbet a dedangyii? Kyet wen njì pee wun di a shi mbwat wo? Koo dang a shi wal mə riin de nə a pədok yii?

5

Cìn nGaa nDæən Ekəlisya

¹ Azeen gurum moo sat nwen nə nencìn ngaa mo di nnaar fuu, kaan ngaa de koo a nenkum mo, be baa moo cìn mənə kas. Mbedi wen kələng nə, laa kə saam kə mat kə puun fin.

² Har nnə, wuu cìn roop kə mənə. Baa di nə ret kə wu gam aa wat pətuup, kə di nə ret kə wu ceen kaan nen de moo cìn mbii debish mənə mo ndəən tong ashak fuu kas aa?

³ Koo dang di baa nghan ashak kə wun mbut nan kas, amma wen di ashak kə wun ndəən Riin, kə wen kən ten candyel debish gwe di wu cìn mbii debish mənə ndeen səm kə Jesu Kristi, kaa nghan di ashak kə wun sə.

⁴ Katdang wu kuur ashak ndəən səm kə Daa Jesu, be wen di ashak kə wun ndəən riin, kə iiko mə Daa fun Jesu nə di ashak kə mun.

⁵ Wu shin ngucìn ngaa nə nsar Shetan, mbəkə shin fin di nə a mə cìn shikbish nə muut di, amma riin fir nə dee di a dəbəbam parpuus mə Daa Jesu.

⁶ Baa roop fuu nə ret kas, koo dəben. Baa wu man nə a rep yist nlee be nii fuk gəəl aas kas aa?

⁷ Mbəmənə be wu pwat kə yist desəər mə shikbish nə ndəən tong fuu mo aku mbəkə wu dee di a nenyil dəbang mo. Gyet Jesu Kristi wu muut a mbə shikbish fun mo, a wu a Laatəm mə Retnyit kə Candel fun, de mo kə ten shin wur a mbiizuum sə.

⁸ Mbəmənə be wu yit kə mu sekyeen kə cìn Retnyit mə Candel fun, baa a shi gəəl aas de nii yist desəər mə shikbish kə butbish kas. Dangbe mə cìn Retnyit mə Candel nə shi gəəl aas di baa

nii yist kas, gəəl aas de nə a mə pətuup məndong kə zeen.

⁹ Gyet wen kən ran nwun ndəən lepran fen nnə taji wu balkaa fuu ashak kə nencìn ngaa mo kas.

¹⁰ Baa gyet wen kən satpwoo a nkaa nencìn ngaa dī mə yil desə mo, kə nenrəbet mbii mo, koo wat mo, koo nenyil dī moo seyil nkùm mo kas. Katdang wu rəbet kə taji mee mbii bāl wun kə nenyil desə mo kas, be nə a təng kə wun mpwat aku ndəən yil desə kənding-nding mənə.

¹¹ Amma wen kən ran nwun, nə, taji wu balkaa fuu kə ngwar de wu kə pet shin a ngudəm ndang Jesu, dangbe wur kə cìn ngaa, koo rəbet mbii, koo seyil nkùm, koo satpwoo debish nkaa gurum mo, koo shwaamwes, koo ngucìn wat kas. Baa nə ret kə wu se mbiise ashak kə gwar mənə kas.

¹² Baa nə a dak fen mbəkə an tokdyeel nenyil dī baa mo a nen dəm ndang Jesu mo kas. A wun tokdyeel nenyil de mo ndəən Ekəlisya mo bejee.

¹³ A Naan nwur ntokdyeel nenyil dī baa mo a nendəm ndang Jesu kas. Wen sat nənee, <<Wu ceen ngwar debish put aku mbut nwun.>>

6

Pwoo nKaa Dəm Kə Shak Nludyeel

¹ Katdang memee ndəən wun kə mee pwoo nkaa dyemnəən fin, be wu naa nə ret kə wu mang pwoo nə, dəm kə nə ntoom kə ngudyeel dī baa wu a ngucínzeen kas aa? Baa nə ret kə a nen Naan mo beetpwoo mənə kas aa?

² Baa wu man nə, a nen Jesu mon ntokdyeel nyil nə kas aa? Katdang a wun nyool wu tokdyeel nyil nə, be baa, wu mak beet rep jep pwoo delee-lee mo kas aa?

³ Baa wu man nə, parmeeci be a mun ntokdyeel Nenlep kə Naan mo kas aa? Katdang nə aasə, be a me le dang baa mə mak beet dyeel di mə yil desə kas ye?

⁴ Katdang wun kə dyeel mo, be a me le dang wuu dəm kə dyeel nə a ntoom kə nen de baa mo a mee mbii pee Ekəlisya mo de kas ye?

⁵ Wen sat desə nə a mbəkə nə shweep wun di. A nə le dang kən sat nwun nə, baa wun kə mee gurum deseen ndəən wun, dəwur mmak beet dyeel mənə mo nwun nendəm ndang Jesu mo kas aa?

⁶ Kyet nə ret kə ngudəm ndang Jesu mang dyemnəən fir ngudəm ndang Jesu zak, dəm kə wur nludyeel, mbəkə wu dar di ntoom ngudyeel de baa wu a ngucínzeen kas wo?

⁷ Katdang wuu mangshak wu dəm kə nə nludyeel, be nə kám nə, wuu taa wu dee kənding-nding mmənə. Gyel desə be wu yit kə dyemnəən fuu mo wàt pətuup wun metaku di wun dəm kə shak nludyeel. Gyel dee a sə be wu yit kə mo seen kaa wun kas aa?

⁸ Dangbe wun shikáa fuu, wuu wàt pətuup nshak, kə wuu seen kaa shak zak. Jir di wun a dyemnəən deməndong ndəən Kristi.

⁹ Baa wu man kas aa? Nə, baa nen dəbish mon ndel mmulki Daa Naan kas. Taiji wu numkáa fuu kas. Baa nencin mbii dəbish mo, koo nenseyil nkùm mo, koo nencin ngaa mo, koo mish de moo

teer kə shak, koo mat dī moo teer nshak, koo wat mo, koo nenrəbet mbii mo, koo nenshwaa mwos mo, koo nensatpwoo debish nkaa gurum mo. Koo dang nenseen akə gurum mo.

¹⁰ Baa mon mmak del ndəən mulki Naan kas.

¹¹ Gyet yam be pak fuu mo kə cìn mbii diisi mo, amma mo kə vwang wun mbut shikbish. Yaksə mo kə le kə wu dee a nen Naan. Yaksə be Daa Jesu Kristi, kə Riin Naan fun, wu kə le kə wu dee a nen dīn dəre mo nyit Naan.

*Wu Shin Dədes nNaan
Shi Fwoshik Fuu Mo*

¹² Meebe mee gurum sat nə, <<Baa mee mbii de nə cíi cìn dī kas.>> Ii, azeen, amma baa a mbii mo jir dī mo kə kwoop nə kas, <<Pee wen dī, be nə azeen-nzeen nə, baa mee mbii de nə cíi cìn dī wen kas.>> Dangbe baa Wen rəbet dee a kərem kə mee mbii kas.

¹³ Mee gwe tal nənee, <<Mbiise nə a mbə but, kə but a mbə mbiise.>> Nə azeen, amma Naan wu nshirip mo weet. Baa mo leshin kə gurum, a mbə cín mbii debish mo kaa ngaa sə kas. Dangbe mo leshin kə gurum a mbəkə nə cìn dak dī Daa, kə a Daa wur tap kə shin kə gurum nə zak.

¹⁴ Naan wu yool kə Daa a peemúut, be wu nyool kə mun a peemúut shi iiko fin aasə zak.

¹⁵ Baa wu man nə, fwoshik fuu nə mo, a beep kə Kristi kas aa? Chinarang dangbe wen mmang mee beep kə Kristi, kə nghan bal nə ashak kə beep mə mat ngaa yii? Baa mənə mmak cín kas koo dəben!

¹⁶ Baa wu man nə, ngwar dī wu bālshin fin kə mat ngaa, be wu dee a nan deməndong kə mat ngaa nə kas aa? Mbədə mo kə ten ran ndəən

bœæt haal Naan nœnee, <<Mo vœl, mon ndœe a nan demœndong.>>

¹⁷ Dangbe ngwar de wu bal shin kœ Daa, be mo dee a demœndong ndœen Riin.

¹⁸ Wu swa wu baa aku pee mbii debish mo, kaa ngaa sœ. Koo a shikbish dedangyii, de gurum kœ cìn nœ, be wur kœ cìn nœ a kœbwoon kœ fwoshik fin. Dangbe gwar di wu kœ cìn ngaa, be wu kœ cìn shikbish a nkaa fwoshik fin.

¹⁹ Baa wu man nœ, fwoshik fuu nœ a lu kœ Riin kœ Naan dewur tong ndœen wun kas aa? A Naan wu shin Riin mœnœ wun kœ baa wun a mukáa fuu kas.

²⁰ Jesu kœ seet kœ wun shi mbii dœkœrœm, mbœmœnœ, be nœ a tœng, kœ wu shìn dœdes nNaan shi fwoshik fuu mo.

7

Pwoo nKaa Dyik

¹ Yaksœ, be wen kœn rœbet satpwoo nwun nkaa mbii de dí wu ran mo. Nœ ret kœ gurum tong kœsœ nen nlapmat.

² Dangbe mœ jwaan mœ cìn ngaa, be nœ ret kœ koo a mish dedangyi, be wur kœ mat fin, kœ koo a mat dedangyi, be war kœ mish fer.

³ Nœ ret kœ mish nœ wu cìn mbii de nœ ret kœ wur cìn mmat fin, kœ nœ ret kœ mat nœ waa cìn mbii di nœ ret kœ war cìn mmish fer zak.

⁴ Baa mat war kœ iiko nkaa fwopshik fer kas, amma mish war wur kœ nœ. Nœ aasœ zak, baa mish wur kœ mee iiko nkaa fwoshik fin kas, amma a mat wur war kœ nœ.

⁵ Taji wu ciï nshak akœ fwoshik fuu mo kas, see katdang wuu ten wu lap ii kœ shak nœ, wun

nnookdi mbe rep mee pee mo nlee dak, mbækə
wu lekáa fuu di mbe cìn dangnaan (leshap kə
Naan). Dangbe abwoon mənə, be wu baa wu kaat
di nshak, mbækə taji ngujwan gwam wun mbe cíin
yaasuk kas.

⁶ Wen kən satpwoo desə mo nwun a kaa chiin
sə, baa wen kən sat a mee Wàar nwun kas.

⁷ Azeen, wen rəbet kə, de wun ntong kaa an sə,
amma koo weyi, be wu kə lap zuum pee Naan
di dyík kə mə gənəən. Naan wu shin zuum mo
mmun a shini-shini.

⁸ Yaksə, wen kən sat nen di baa mo kə cìndyik
kas, kə matkaa mo nə, nə ret kə mo tong kə sə,
kaa an sə.

⁹ Dangbe katdang be baa mo mak yaasut kas, be
nə ret kə mo cìndyik, mbədəe ngyel gurum cìndyik,
met aku di coor se seen ngurum.

¹⁰ Mpée nen de mo kə cìndyik, be wen kə mee
Wàar di, (baa a an kas, amma a Daa wu kə shin
nwen) mbækə an sat di mo nə. Taji mat waa
bàkshak kə mish fer kas.

¹¹ Katdang war bàkshak kə mish war, be taji war
baa cìn mee dyik di zak kas, kasbe, war waaji pee
mish waa di, kə mo dak dyik fur di. Taji mee mish
wur tudýik kə mat fin kas.

¹² Mpée koor nə mo, be wen sat nə, (baa a Daa
wu sat mənə kas, a an), katdang mee ngudəm
ndang Jesu, wur kə mat di baa war kə cinzeen kas,
dangbe war rəbet tong ashak kə mish fer, be taji
wur bàkshak kə war kas.

¹³ Katdang mee mat dəm ndang Jesu war kə
mish di baa wur kə shinzeen kas, dangbe wur

rəbet tong ashak kə war, be taji war bàkshak kə wur kas.

¹⁴ Mbədəe mish di baa wur kə shinzeen kas, be wur dee a dələlap nyit Naan, mbe mat fin di war kə shinzeen. Kəzak, mat di baa war kə cinzeen kas, be war dee a dələlap nyit kə Naan, mbe mish war dewur shinzeen. Kat kəsə kas, be jep fuu mon ndee a kaa jep kə nenkum mo sə, amma yaksə be mo a dələlap nyit Naan.

¹⁵ Dangbe katdang mish koo mat, de baa mo kə shinzeen kas, moo rəbet bàkshak, be wur yit kə mo bàkshak di. Katdang nə aasə, be ngushínzeen nə, kyet a mish aa, koo a mat nə ye, be gwe nə kə pee, mbe cìn mbii di wur naa nə ret. Mbədə Naan wur pərep mun a mbəkə mu tong de ryang kə shak.

¹⁶ Wii mat dəm ndang Jesu, cirang yi mman di ye? Ngul yi nyool yi bam wur mish yii? Waa mish ngudəm ndang Jesu, cirang gha mman di yii? Ngul waa nyool a bam mat fwaai yii?

Koo Weyi Tong Nchiit Kə Peede Naan Kə Le Gwe Nə

¹⁷ Koo weyi, be wur tong nchiit kə peede Daa wur le gwe nə di, Naan wur kə pet gwe nə mbe nə. A dəsə nə a Wàar fen pee koo a Ekəlisya dedangyi.

¹⁸ Ngwe di gyet mo kə ten can wur akudang Naan kə pet wur, be taji wur yappee dewur ndee di nsuluk kas. Kə gwar de baa gyet mo kə ten can wur kas, dangbe Naan pet wu, be taji wur waa tang ar di mon ncan wur di kas.

¹⁹ Mbədə koo di mo can gwe nə, kə koo di baa mo can ngwar nə kas, be baa mənə mo kəkoop nə

kas. Dangbe mbii de nə kəkoop nə, a di gurum ntap kə Wàar kə Naan mo bejee dak.

²⁰ Koo weyi, be wur tong di ndəən peedi gyet wur kənə, akudang Naan kə pet wur sə.

²¹ Katdang gyet waa a kərem, akudang Naan kə pet gha, be taji mənə daampee nwaa kas. Dangbe katdang waa mak katpee, mbəkə a dee di a mukáa fwaa, be a gung kə a kat nə di.

²² Ngwe di gyet Naan pet wur be wur kudi a kərem, dangbe yaksə, be wur dee a mukáa fin ndəən Daa. Nə aasə zak, gwe de gyet wur a laa lu kaa de Naan pet wur, amma yaksə gwe mənə dee a kərem mə Kristi.

²³ Jesu Kristi sərep wun a shi toom dəkərəm, Mbemənə be taji wu dee a kərem mə gurum mo kas.

²⁴ Nə aasə, dyemnaa mo, koo di gyet mo pərep wun a ndəən tong dedangyi, be nə ret kə mu tong di a ndəən tong mənə ashak kə Naan.

Talpwoo nKaa Gwoor Mo Kə Matkaa Mo

²⁵ Pwoo nkaa nen de baa mo kə cìndyik kas, be baa wen kə mee Wàar pee Daa di, mbe mo kas. Dangbe wen kən sat a pan fen, kaa gwe di ndəən kambok kə Naan, be gurum mo mak shinzeen wen sə, be wen kən pan nə,

²⁶ Mpee mbii daampee di mo di yaksə, be wen naa nnə nə ret kə taji gurum cìndyik kas.

²⁷ Dangbe katdang waa kə mat, be taji a tang ar mbe tudyik nə kas. Katdang baa waa kə mat kas, be taji a tang ar mbəkə a lapmat di kas.

²⁸ Dangbe katdang waa cìndyik, be baa waa cìn a shikbish kas, kə katdang mee reep cìndyik, be

baa war cìn shikbish kas. Dangbe jir kəsə, nen di mo cìndyik, be mon nkat jeel mə yil nə. Mbəmənə, nnaa fen be taji gurum cìndyik kas, mbəkə taji wur shwaajeel.

²⁹ Mbii de wen kən rəbet sat nə ndesə dyemnaa mo, peedi Naan wur kə ten bələp nə le, nə kə wul kus. Yool nyaksə, be nen de mo kə mat mo, be mo tong kaa baa mo kə cham cìndyik kas sə.

³⁰ Nen di mon mmaap, be mo tong kaa nen di baa mon mmaap kas sə. Nen di mon nretnyit, be mo tong kaa baa mo a nretnyit kas sə. Nen di mo nkaa nweer mo, be mo tong kaa nen di baa mo kə mee mbii kas sə.

³¹ Nen di moo cìn dak kə mbii mə yil desə mo, be mo tong kaa baa mo kə cham cìn mee mbii kə mbii mə yil nə mo kas sə. Mbədə mbii de mə yil desə nə mo nkaa del seet.

³² Dyeen nwen, kə taji wu daampee nsuk kas. Ngwe di baa wu kə cìndyik kas, be wur le pətuup fin a nkaa mbii di mo a mə Daa. Wur pan a ar di wur ncìn dak di mo ret di nDaa nyit.

³³ Dangbe ngwar di wu kə cìndyik, be wur kə le pətuup fin a nkaa mbii mə yil nə mo, wur kə pan a ar di wur ncìn mbii de mo ret di mmat fin nyit.

³⁴ Desə nə le kə pan fin mo bak vəl mmənə. Mat di baa war kə cìndyik kas, koo reep, be war le pətuup war a nkaa ar di war ncìn mbii de mo ret di nDaa nyit, kə ar di war ndee a debang ndəən nan, kə ndəən Riin. Dangbe mat di war kə cìndyik, be waa le pətuup fer a nkaa mbii mə yil nə mo, di war ncìn, mbəkə nə ret di mmish fer nyit.

³⁵ Wen kən sat desə a mbəkə nə bam wu wun di, baa wen cíi a cìndyik nwun kas, dangbe wen

sat pwoo sə mo a mbəkə mbii mo dəm di nwun ndəre-ndəre, kə mbəkə wu cìn dək mə Daa di shi pətuup məndong.

³⁶ Katdang nə dampee mə gwar, kaa baa wur pee cin be de ndere nmat kwam fin kas dang katdang coor mat kə jar dampee nwur, dang wur nan nə ret kə mo cin dyik di, be nə ret kə wur cin be de nə nbut pan wur, baa wur pee cin a shikbish kas.

³⁷ Dangbe katdang be wur naa nə, baa nə a təng kə wur cìndyik nreep fin kas, kə wur dər kə pan fin nkaa mbii di wur naa nə ret nwur, kə wur fes le pətuup fin balbal nə, wur mmak tap kə waarr, be wur cìn a mbii de nə ret.

³⁸ Ngwe de wur cìndyik, be wur cìn a mbii di nə ret, dangbe gwe di baa wur cìndyik kas, be wur cìn a mbii de nə waa ret met.

³⁹ Mat war a nder mish fer, har parpuus di wur mmuut. Katdang mish nə muut, be waa kə pee mbe cìndyik koo a weyi di war kə rəbet, dangbe təng a gwe di wur ndəən Daa.

⁴⁰ Amma katdang a nnaa mənə, be war ntong shi retnyit met, katdang war nook cìndyik. Pan fen, be wen kə Riin Naan zak.

8

Tal nKaa mBiise Da Mo Kə Shin nKùm Mo

¹ Yaksə, pwoo nkaa mbiise di mo kə ten shìn nkùm mo, mə man nənee, <<mun jir mun kə man >> Man nii le kə gurum ḫyeepkáa, dangbe wal nii tap dyik gurum kàa rəret.

² Katdang mee gurum kə pan nə, wudi man mee mbii, be baa wu kə man mee mbii kaade nə ret kə wur man sə kas.

³ Dangbe gwe de kə wur wal nNaan, be Naan man gwe mənə.

⁴ Yaksə, pwoo nkaa se mbiise de mo kə ten shin nə nkùm mo, mə man azeen nə, baa kùm mo kə mee seen kas. Kəzak, mə man nə, Naan wur a bishin bejee dak.

⁵ Koo di pak mbii mo di, de moo pet mo a naan mo, di mo ndəən dengnaan, koo de mo ndəən yil desə, mbəde naan mo di des, kə daa mo di des zak.

⁶ Dangbe jir kəsə, be pee mumun di, be Naan wur a məndong bejee, dewur a puun fun, a wur le mbii mo jir, kə a mbə wur dangbe mun kə seen. Daa fun wur a məndong bejee zak, wur Jesu Kristi, di a ndəən wur be Naan le mbii mo jir, kə a ndəən wur be mun kə seen.

⁷ Dangbe baa a gurum mo jir mo kə man zeen desə nə kas. Pak mo kə fes loot kə kùm mo hakyeng, har mbə cicinsi, be katdang mo se mbiise, be moo pan nə mbiise nə a mə kùm. Baa pan de mputuup fur nə bal kas, kə mo pan nə, wudfun kə dee, a dewuwat mbə mbiise.

⁸ Baa mbiise mak jì kə mun kus kə Naan kas. Koo di mu se mbiise, be baa mun nshee di kas, kə koo di baa mu se mbiise kas, be baa mun ntaa mə kat kas.

⁹ Dangbe wu tap taji katpee fuu mbe cìn mbii di wuu rəbet nə dee a mbii canshii nen di baa shinzeen fur nə bal kas.

¹⁰ Mbədə katdang mee gwar de baa shinzeen fin nə bal ndəən mbii desə mo kas, wur naa gha gwar di waa kə man, aa se mbii nlukùm, be baa nən

nshìn bal nwur ndəən pətuup wur be kə wur se
mbiise di mo kə ten shin nə nkùm kas aa?

¹¹ Nə aasə, be shi man fwaa, gha le kə dyemnəən
fwaa di Kristi kə muut mbe wu, wu dee a
deləloom.

¹² Katdang gha cìn mbii mənə, be gha cìn
shikbish nkaa gənang, mbəde gha kə le kə pətuup
fin di baa nə kə dar balbal kas nə pal, kəzak, gha
cìn shikbish a nkaa Kristi shikáa fin.

¹³ Mbəmənə, katdang mbii de wen nse, nən ndee
a mbii le canshii ndyemnəən fen, be baa wen
nkudi kən se mbiise mənə zak kas, mbəkə taji wen
le kə dyemnəən fen canshii kas.

9

Pwoo nKaa Jeplep Jesu Kristi Mo

¹ Baa wen mak cìn mbii di wen kən rəbet kas
aa? Baa wen a laalep Kristi kas aa? Baa wen kən
ten naa Daa fun Jesu Kristi kas aa? Baa gyet a
Wen satpwoo Naan nə nwun, dangbe wu dee a
nen dəm ndang Daa kas aa?

² Koo di baa pak gurum mo lap an kaa laalep
Kristi sə kas, be nə a təng wen a laalep Kristi pee
wun di. Mbədə wun a langtəng mə dak fen kaa
laalep Kristi sə pee Daa di.

³ A desə nə a mbii di wen kən sat, nen di moo
chakpwoo ndang wen.

⁴ Baa wen kə pee mbəkə wen se mbiise kə
shwaa mbii shwaa be dak fen kas aa?

⁵ Baa wen kə pee, mbe lapmat di war a ngudəm
ndang Jesu, kə wen pan war ndang sen kas aa?

Kaadə koor jeplep kə Kristi mo, kə dyemnəən mə Daa mo, kə Pita moo cìn sə kas aa?

6 Aa koo a wen kə Barnabas bejee de təng see mə cìn dak aku mu kat mbiise de mun nse di aa?

7 A mee shiitooŋ dədfang wur kə cham kwat shool dak di wur cìn nshin ye? A wii kə cham kop anab mbong, be baa wur nyool se làa anab nə kas yi? A wii kə cham kyeer long mo, be baa wur nshwaa wur mo nə kas yi?

8 Kyet wen kən sat desə nə a shi pan mə gurum wo? Baa Wàar Mosis nə sat aasə zak kas aa?

9 Mo kə ten ran nə ndəən bəət haal Wàar Mosis nənee, <<Taji a lep shang nkus randong mpwoo, <<kaadə nə nkaa təreng dəben mbong <<mbəkə aas nə put di kas.>>

Naan wur kə pan aa randong mo aa?

10 Dangbe gyet wur le kə mo ran Wàar mənə mo a mbe mun gurum. Mbəkə gwe di wur kop kə gwe di wur diip, be mo cìn dak fur di shi canciin mbe se dəben nə.

11 Katdang mun, muu ten mu kop a mbii di nə a mə Riin mbut nwun, be baa nə ret, kə wuwun wu bam mun kə mbii di mə yil nə mo kas aa?

12 Katdang pak gurum moo kat mbii desə mo pee wun di, be baa nə ret kə mun, mu kat mbii mo des met mumo nə pee wun di kas aa? Baa mun muu le təng nwun, mbəkə wu shin mbii desə mo di mmun kas, dangbe muu gung mbii mo jir, a mbəkə taji mu daam sekkyeen mpwoo deret mə Kristi kas.

13 Baa wu man nə, nen di moo cìn dak ndəən Lu Naan dədes, be moo kat mbiise fur a nLu Naan dedes nə kas aa? Kə baa wu man nə nen di moo wus mbiizuum a peewus mbiizuum mo, be moo

se a pak mbiizuum nə kas aa?

¹⁴ Nə aasə zak, be Daa wu satpwoo nə. Nen di moo satpwoo deret ngurum mo, be nə ret kə mo kat mbiise fur a debut zak.

¹⁵ Dangbe, baa wen kən cham cìn dak kə iiko fen desə kas, kə baa Wen ran lepran desə nwun, a mbəkə wu shin mbii mo di nwen kas. Ngyal desə be wen muut, met a kudi mee gwe le mbii di wen kən canjoom nkaa nə dee a mbii debuu.

¹⁶ Mbədə koo di wen kən satpwoo deret nə, be baa wen kə pee mbe canjoom kas. Dangbe kən satpwoo deret nə a mbedə, a Naan wur kə letəng an, mbəkə an satpwoo nə di. Jeel di mbe wen, katdang baa wen satpwoo deret nən ngurum mo kas.

¹⁷ Katdang di wen kən satpwoo nə a shi dyen fen, be di wen nkat kwat. Dangbe wen kən satpwoo deret nə ngurum mo, baa a shi dyen fen kas, mbedə a dak di Naan wur kə le nə nsar fen mmənə.

¹⁸ Kwat fen nə a meyii? A kwat fen nən ndesə, a peedi Naan wur kə shínpée nwen, mbəkə wen satpwoo deret nə ngurum mo shi zuum, baa wen kən cìn dak kə iiko fen mbe tang kwat pee wun di kas.

¹⁹ Koo di baa wen a kərem kə mee gurum kas, dangbe wen kən ten nle sen a kərem kə gurum mo jir, mbəkə wen jì di kə gurum mo des nDaa.

²⁰ Mbə nen Yahudi mo, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen jì kə mo di nDaa. Kəzak, nen Yahudi mo, a ndər Wàar Mosis, be wen dee a kaa mo sə, koo di baa wen shikáa fen an a nder Wàar Mosis kas. Dangbe wen kən dee a kaa nen di mon ndər Wàar Mosis nə sə, mbəkə wen jì kə mo di nDaa.

²¹ Mpee nen dī baa mo kē Wàar kē Mosis kas, be wen dee a kaa mo sə, mbəkə wen jì kē mo dī nDaa. Dangbe wen kēn tap kē Wàar Naan. Azeen wen a ndər kē Wàar mē Kristi.

²² Mpee nen dī baa mo kē bal ndəən shinzeen kas, be wen fwang mo, mbəkə wen jì kē mo nDaa. Wen kēn ten dee a mbii mo jir, pee gurum mo dī jir, mbəkə koo dī a ndəən ar dedangyi, be wen bam pak mo dī.

²³ Wen kēn lesen ndəən mbii mo jir, a mbe pwoo deret nə, kē mbəkə wen kat pak deret mē pwoo deret nə dī zak.

²⁴ Baa wu man nə, ndəən kwoon mē sushii, be gurum mo des moo shwe, dangbe a nguməndong kē lap zuum nə bejee ðak kas aa? Nə aasə zak, nə ret kē wu shwe, mbəkə wu kat zuum nə dī.

²⁵ Koo weyi, dī wur a ngusushii, be wu naa nkar shin fin ndəən mbii mo jir. Wur kar shin fin, mbəkə wur lap zuum dī nii kəlak kē wat dī, amma mumun, muu lap a zum dī baa nən cham wat kas.

²⁶ Baa wen kēn su a buu-buu kas, kē cutpee dī wen kēn cìn nə, baa wen kēn cut a buu kas.

²⁷ Dangbe wen kēn cìn kē sen fen, mbəkə sen fen nē bal dī, kē nē dee dī ndər fen kaa kərem sə, mbəkə taji abwoon dī wen kē satpwoo deret nə ngurum mo, dangbe mo yool baa kē wen shikāa fen mbwoon kas.

10

Gwakshik nKaa Seyil nKùm Mo

¹ Dyemnaa mo, wen rəbet kē wu man, gyet puun fun mo jir, mo a nder nluu, kē gyet mo

jir mo can am Bahar Denaat mo dəl ryang ndang Mosis zak.

² Gyet mo cìn baptisma mmo jir a ndəən nluu, kə ndəən am bahar kaade gyet mo dəm ndang Mosis sə.

³ Gyet mo jir, mo se mbiise di gyet Naan shin mmo di nə a mə Riin.

⁴ Gyet mo jir mo shwaa am di Naan shin mmo. Mbedi gyet mo shwaa am di gyet nə jì put mbüt jwak. Gyet jwak desə nə mwaan ndang mo. Gyet jwak desə a Kristi shikáa fir.

⁵ Jir kəsə, be baa gyet Naan wur kat retnyit kə pak mo kas. Mbəmənə be mo murep des a naaryil.

⁶ Yaksə, be mbii desə mo jir, mo dee a mbiikám mumun. Mo gwak mun, mbəkə taji mu coor mbii debish mo, kaade gyet mo cìn sə kas.

⁷ Taji wu dee a nenkum mo, kaade gyet pak mo ndəən mo, mo cìn sə kas, kaade mo kə ten ran ndəən bəət haal mə Naan sə nənee, <<Gurum nə mo tong nyil, <<mbəkə mo se gwom kùm, <<kə shwaa mwes, <<kə mo yool a təng mbe cìn kook.>>

⁸ Taji mu cìn ngaa kas, kaade gyet pak mo ndəən mo, mo cìn sə, har gurum mo ngal laarvəl baakun, mo murəp parpuus məndong.

⁹ Taji mu kam Daa kas, kaade gyet pak mo ndəən mo, mo cìn sə, be har gyet nwòo mo, twe mo.

¹⁰ Taji mə chakpwoo ndoom-ndoom kas, kaade gyet pak mo ndəən mo, mo cìn sə, har mo murəp nsar kə ngulep mə muut.

¹¹ Mbii di gyet nə kat mo, nə dee a mbiikám pee mun di. Mo kə ten ran mo, a mbəkə mo gwak mun di, mun de peekyes kə bit nə mo kə jì a nkaa mun.

12 Mbəmənə, be koo a weyi, di wur kə pan nnə wudin kə dar balbal, be wur tap, taji wur pal kas.

13 Baa mee jwaan de nən nkət wun di kas, see a di nən nkət koor gurum mo jir zak. Naan wur a nguzen, baa wur nyit kə mee jwaan kat wun, de nən mmet mbal fuu kas. Dangbe a shi jwaan nə, be nwun nle ar put nə di zak, mbəkə wu mak gung jwaan nə di.

14 Mbəmənə dyemnaa mo, taji wu seyil nkùm mo kas.

15 Wen kən katpwoo wun, a kaa nen de mo kə dyen sə, Naan wur kə ten kám ar nə wun sə. Mbəmənə, be wu beet kə suk, nkaa mbii di wen kən sat nə.

16 Katdang mu mang laadaa mə Se Tong Ashak di muu pəlang Naan mbe nə, be baa wu man nə, muu bəl a káa fun mo ashak kə Kristi ndəən toom fir kas aa? Gill aas de muu yilang sə, be baa wu man nə, muu bəl a káa fun ndəən fwoshik Kristi kas aa?

17 Mbədə gill aas nə a məndong, di muu yilang nə mə mu se ashak. Nə aasə zak, mun di des, dangbe mun a nan deməndong, mbədə muu se a gill aas deməndong.

18 Wu pan nkaa nen Iisreal mo ndəən nan, nen di moo se ndəən mbiizum di mo wus nə, be moo bal a káa fur kə Naan di moo shin nə nwur.

19 Wen kən rəbet sat a meyii? Kyet mbiise di moo shin nkùm, mənə a mee mbii ee? Koo a kùm nə a mee mbii ye?

20 Hai yo, wen kən sat a nə, mbii di nenkum moo gap mpee cìn zuum, be moo shin nə a riin debish mo, baa moo shin zuum nə a nNaan kas. Baa wen

rəbet kə wu balkaa fuu mo ashak kə riin ɔebish mo kas.

²¹ Baa wun mmak shwaa mbut laadaa mə Daa, kə wu waa wu shwaa mbut laadaa mə riin ɔebish mo zak kas.

²² Taji mu cìn mee mbii dī nən nle kə Naan cìn tuup kas. Kyet mun, mu bal met wur wo?

Wu Cìn Mbii Mo Jir

Mba Shin Dades nNaan

²³ Gurum mo sat nə, <<Mu mak cìn koo meye, di mu rəbet.>> Nə azeen, dangbe baa a mbii mo jir di mo mak dik wun koo moo koop nə mbə gurum kas.

²⁴ Taji mee gurum tang mbii de mo ret mukáa fin kas. Amma nə ret kə wur tang a mbii dī mo ret mbə niyee mo.

²⁵ Wu se mbii dī moo sərep mo ndəən lutuk mə luwaa mo. Taji wu talpwoo kas, mbə pan dī nə ndəən pətuup.

²⁶ Mbədə mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<Yil nə kə mbii de mo ndəən nə jir, mo a mə Daa.>>

²⁷ Katdang mee gwar dī baa wur kə shinzeen nDaa Jesu kas, wur pet wun mbə sese ashak kə wur. Katdang wuu lap ii, nnə wun ndem, bə wu se mbii dī wu nle a kyeen fuu. Taji wu tal kas, mbə pan dī nə ndəən pətuup fuu.

²⁸ Amma katdang mee gwe kə ten sat nwun nənee, <<Mo kə ten shin luwaa desə nə nkùm.>> Be taji wu se luwaa nə kas, mbə gwar de wu sat pwoo mənə nwun, kə mbe pan de nə ndəən pətuup.

²⁹ Baa a mbe pan muu mo kas, amma a mbe pan kə gwar nə. Mbəme dang pan kə mee gurum

nən ncíi nwen, mbə katpee de wen kə nə, mbe cìn mbii di wen kən rəbet yi?

³⁰ Katdang wen pəlang Naan mbe mbiise fen. Be cirang dangbe gurum moo leshap debuu nkaa wen, mbə mbiise di wen kən ten pəlang Naan nkaa nə yi?

³¹ Mbəmənə, be koo a mbii dedangyi de wuu cìn, koo a se mbiise, koo a shwaa mbiishwaa, be wu cìn mbii mo jir mbə shin dehai Naan.

³² Taji wu le kə mee gurum canshii kas. Koo dang di gwe nə a ngu Yahudi koo baa a ngu Yahudi kas, koo di a Ekəlisya mə Naan.

³³ Kaadə wen kən gung mbəkə wen cìn mbii di mo shang di ngurum mo jir. Baa wen kən tang a deret mukáa fen kas, dangbe wen kən tang a deret mə gurum mo des, mbəkə mo kat bam wur di.

11

Mat Mo Paakáa Fur a Pee Seyil nNaan

¹ Wu mwaan ndəən shiimwaan fen, kaadi wen kən mwaan ndəən shiimwaan mə Kristi sə.

² Wen kwoop wun, mbedə wuu pan an ndəən mbii mo jir, kə wuu mwaan ndəən kám də wen kám mo nwun zak.

³ Amma wen rəbet kə wun man nə, a Kristi wu a káa kə koo a mish dedangyi, kə a mish wu a káa kə mat fin, kə Naan wu a káa kə Kristi.

⁴ Mbəmənə koo mish dedangyi di wu cìn dangnaan (leshap kə Naan), kə satpwoo Naan ndəən duu kə gurum mo kə káa fin a pəpaa, be wur jì kə yitluwaan nkaa Kristi di a wu a káa fin mmənə.

⁵ Koo mat dedangyi di war cìn dangnaan (leshap kə Naan), kə satpwoo kə Naan di baa war Paakáa war kas, be war jì kə yitluwaan nkaa mish war. Dewur a káa fin, kəzak, be war dee a kaa mat di mo sak káa nwar ngau sə mmənə.

⁶ Katdang baa mat Paakáa fin kas, be nə ret kə war saa shweepkáa fer. Amma katdang saa shweepkáa koo sak shweepkáa nən njì kə yitluwaan mmat, be nə ret kə war Paakáa fer.

⁷ Baa nə ret kə ngumish Paakáa fin kas, mbedə Naan dak mish a kaa shin sə, kə wur kám a dedes kə Naan. Amma mat war kə kám a dedes mə mish.

⁸ Baa gyet Naan dak mish a shi fwoshik mə mat kas, dangbe gyet wur dak mat a fwoshik mə mish.

⁹ Kəzak, baa gyet Naan wu le mish a mbe mat kas, amma gyet wur le mat a mbe mish.

¹⁰ Mbəmənə, be nə ret kə mat Paakáa war, kə nə kám di nə, war nder kə mish fer, kə mbe nenlep kə Naan mo zak.

¹¹ Jir kəsə, be seen fun dí mun kə nə ndəən Daa, be baa mat war dyik kə mish fer kas, kə baa mish wur dik kə mat fin kas zak.

¹² Mbedi gyet Naan wu dak mat a shi mee dyes kə mish, kə nə aasə zak, yaksə be a mat war kə làa mish. Mbii moo pwat a pee Naan di jir.

¹³ Wun shikáa fuu, wu beetpwoo dessə nə, kyet nən ndere mbəkə mat war cìn dangnaan (leshap kə Naan) nNaan ndəən kuur kə gurum mo, de baa war Paakáa war kas wo?

¹⁴ Koo a shi dyen, be nə kám nwun kas aa? Nə a mbii yitluwaan kə mish wur dyel shweepkáa shwal-shwal.

¹⁵ Amma katdang be mat war dyel sheepkáa deshwal-shwal, be mənə a mbii jwat nwar kas

aa? Mbədə mo shin sheepkáa deshwal-shwal nə nwar, a mbəkə waa Paakáa war di.

¹⁶ Amma katdang mee ngwar kə rəbet beetshik nkaa pwoo desə, be baa mumun, koo Ekəlisya mə Naan mo, baa mu loot kə mee ar di nə a mə seyil nNaan di nə dik kə mənə kas.

Təkook Kə Se Tong Ashak

¹⁷ n'Dəən wàar dəsə, be baa wen kwoop wun kas, mbedə kuur fuu nə baa nii kwoop nə kas. Mbedi katdang wu jì wu kaat ndəən kuur fuu, be mbii di wuu cìn nə mo, be baa mo ret kas. Nii waa wuwat gurum mo met aku di nən mbam mo.

¹⁸ To, dinshee nə, katdang wu kuur, kaa Ekəlisya sə, mbe seyil nNaan, be baa pwoo fuu moo dəm ndangshak kas, har kaade de wen kələng pwoo mənə, be wen doom shinzeen nə.

¹⁹ Baa nə kə mee kyetwoo kas, nə a təng, kə mo kat bəkshak di ndəən wun, mbəkə mo man nen dəm ndang Naan de dəre nə mo di azeen-nzeen.

²⁰ Katdang wu jì wu kaat ashak, be baa wuu se a Tong Ashak mə Daa nə kas.

²¹ Mbədə katdang wu doom se nə, be koo weye wur yaa se mbiise di wur jì kəni, har wuu le kə neenláa mpak mo, kə pak moo shwaa be yiirkaa di.

²² Kai! Baa wun kə tul di wun nse kə shwaa di kas aa? A me le dang wuu toklong shi nkuur mə Ekəlisya kə Daa ye? Kə a me le dang wuu shin yitluwaan nen di baa mo kə mee mbii kas yi? Wen nsat a me nwun mbə mbii kaa desə sə yi? Wen nkwoop wun aa? Hai yo, baa wen nkwoop wun kas koo dəben.

*Ar Se Tong Ashak
Mə Daa, Də Nə Ret*

²³ Wen lap kám dəsə nə a pee Daa də, de wen kən shin nwun sə zak. Nə, mpar di gyet mo seet Daa Jesu di, be Daa Jesu wur mang gill aas.

²⁴ Abwoon di wur kə cìn dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan nkaa gill aas nə, be wur yilang nə, wur sat nənee, <<Desə nə a fwoshik fen, <<di wen kən shin nə mbe wun, <<Wu naa nshìn aasə, <<mbəkə taji wu muunshik nwen kas.>>

²⁵ Nə aasə zak, be abwoon di mo se mbiise, be wur mang laadaa, be wu sat nənee, <<Laadaa dəsə nə a bəlemcuk shi toom kə Naan depwoo, di nə ndəən toom fen. Katdang koo a pərangye di wun nshwaa am anab ndəən laadaa nə, be wuu shwaa nə a mbəkə taji wu muunshik wen kas.>>

²⁶ Shii kə dəsə nə a nə, koo a pərangye di wuu se gill aas nə, kə wu shwaa am anab ndəən laadaa nə, be wuu cìn a langtəng nkaa muut kə Daa Jesu, har pardi wur mbaa jì.

*Se Tong Ashak
Mə Daa nDəən ar Debish*

²⁷ Katdang mee gwe kə se gill aas nə kə shwaa am anab ndəən laadaa mə Daa nə, baa a ndəən ar din dəre kas, be gwe mənə kə cín a shikbish nkaa fwoshik mə Jesu kə toom fir mmənə.

²⁸ Nə ret kə gurum shee kyamshin fin akudang wur se gill aas, kə shwaa am anab di nən ndəən laadaa mə Daa nə.

²⁹ Mbədə katdang baa gurum manshii kə shin mə Daa Jesu kə toom fin nə kas, dangbe wu kə se gill aas kə shwaa am anab di nə ndəən laadaa mə

Daa ni, be gwar mənə kə jì aa dyeel nkaa fwoshik fin mmənə.

³⁰ A nii le, dangbe pak fuu mo a gok, kə baa pak mo kə bal kas, har pak fuu mo des, mo kə murəp.

³¹ Amma katdang mə kyamsun fun mo azeen-nzeen, kə mə cín mbii mon ndəre-ndəre be baa Naan tokdyeel mmun kas.

³² Amma Naan wur tokdyeel mmun, kə wur kar mun, a mbəkə taji wu ncandyeel debish mmun ashak kə gurum debish, dí mo ndəən yil desə, parkyes kə yil nə kas.

³³ Mbəmənə, dyemnaa mo, katdang wu kuur ashak mbe Se Tong Ashak mə Daa, be nə ret kə wu darnaa shak.

³⁴ Katdang neenláa mmemee fuu, be nə ret kə gwar mənə sese ntul fir akudang wur jì kuur nə. Mbeekə taji Naan wur candyeeel debish nkaa wun jir, a peekuur fuu nə. Pwoo nkaa koor mbii dí mo dee dí, be see pardə wen wul pee wun dí, dangbe wen nsatpwoo nwun nkaa mo jir.

12

Zuum dí Riin kə Naan wur Shin nGurum Mo

¹ Dyemnaa mo, pwoo nkaa zuum di Riin Naan wur shin ngurum. Baa wen rəbet kə wu nook manshii nə kas.

² Wu man nə, kaade gyet wu kudi a nenseyil nkùm mo, be wuu seyil nkùm de baa mo kə seen kas, shi ar mo shinə-shinə.

³ Wen rəbet kə wu man nə, baa mee gwe, di wur katpwoo shi Riin Naan, wur mmak sat nənee <<Jesu candoor!>> kas, kə baa mee gurum mak

cìn langtəng nənee, <<Jesu wur a Daa.>> Katdang baa wur mwaan a ndəən Riin Naan kas.

⁴ Zuum di Riin kə Naan wur shin ngurum mo, mo di shinə-shinə, amma a Riin dəməndong wur cin mo ngurum mo.

⁵ Dak mo di shinə-shinə, amma Daa a məndong.

⁶ Man di gurum moo cìn dak dishik mo shinə-shinə, dangbe a Naan dəməndong wur cìn man nə ngurum mo, mbəkə mo cìn dak nə di.

⁷ Riin Naan wur kám shin ngurum mo ndəən ar mo shinə-shinə, mbəkə mo cìn dak de nə mbam niyee mo di jir.

⁸ Mee gurum, be Riin Naan nə shin a zuum mə man satpwoo nwur shi seen, kə mee gurum be Riin nə shin a zuum mə man mbii nwur.

⁹ Mee gurum, be Riin nə shin a zuum mə cinzeen nwur, kə mee gurum be Riin nə shin a iiko nwur mbe bar nenchəənkoom mo.

¹⁰ Mee gurum be Riin Naan nə shin a zuum mə cìn mbii aapwoo nwur, kə mee gurum be Riin Naan nə shin a iiko mu satpwoo Naan gwe nə. Mee gurum be Riin wur shin a man mə bəkyit nzuum de mo put a pee Riin Naan di, kə riin di baa mo put a pee Naan di kas zak. Mee gurum be Riin wu shin a zuum mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə ngwar mənə. Kə Mee gurum zak, be wur shin a zuum de mə manshii kə pəring ləpwoo mə gurum mo shinə-shinə gwe nə.

¹¹ A Riin Naan dəsə wur məndong, di wur shin zuum dəsə mo ngurum mo shinə-shinə zak, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

*Fwoshik Fun Nə
Kə Beep Mo Des*

12 Kristi wur a kaa fwoshik kə gurum sə. Kaadə wu man nə, shin kə gurum nə kə beep mo des, amma jir kəsə be fwoshik kə gurum nə a məndong bejee dak, koo di nə kə beep mo shinə-shinə.

13 Mo cìn baptisma mmun jir a ndəən Riin deməndong, aasə be mu dee a deməndong, koo di mun a nen Yahudi mo, koo di baa mun a nen Yahudi mo kas, koo di mun a kərem mo, kə koo di mun a jeplu mo zak. Mun jir, be muu ten mə shwaa a bwut Riin Naan deməndong.

14 Baa fwoshik kə gurum nə kə beep a məndong bejee kas, amma nə kə beep mo a des.

15 Katdang shii sat nənee, <<mbəde baa wen a sar kas, be baa wen a memee mbüt fwoshik kə gurum kas.>> Koo de shii sat pwoo mənə, be baa nən nnook dee a memee mbüt beep mə fwoshik kə gurum kas.

16 Kəzak, katdang be kom sat nənee, <<mbəde baa wen a yit kas, be baa wen a memee mbüt fwoshik kə gurum kas.>> Koo de kom sat pwoo mənə, be baa kom nən nnook dee a memee mbüt shin kə gurum kas.

17 Katdang di fwoshik kə gurum nə a yit jir, be de gurum kə kələngpee a shi meyii? Katdang di fwoshik kə gurum a kom jir bejee, be de cirang gurum nkələng du kə mbii mo di yi?

18 Amma Naan wur lebeep mo shinə-shinə ndəən fwoshik kə gurum, kaade wur naa nə ret nwur nyit sə.

19 Katdang be di beep nə a məndong bejee dak, be di fwoshik kə gurum nə a nneyi?

20 Kaadə beep kə gurum mo di des, amma be fwoshik kə gurum nə a məndong bejee dak,

21 mpeemənə, be baa yit mmak sat nsar nə,
 <<Baa wen kən rəbet wii kas.>> Kəzak, baa káa
 mmak sat nshii nənee, <<Baa wen kən rəbet wii
 kas.>>

22 Azeen, baa nə aasə kas, mbedə rep beep di
 muu naa mo kaa baa mo kə bal kas sə, be mo
 kəkoop nə des mbe fwoshik kə gurum.

23 Kə muu tap kə beep di muu bák mo des zam.
 Beep de mo mbut nsun funu mo, di baa mo ret
 naa kas, be muu tap kə mo rəret.

24 Dangbe baa muu shin dedes mənə mbeep fun
 deret naa nə mo kas. A Naan wur tap le fwoshik
 kə gurum aasə, mbəkə beep di baa mo kə bal kas,
 be mu tap di kə mo rəret zak.

25 Mbəkə taji mee bákshak yool ndəən fwoshik
 kə gurum kas. Amma koo a beep dedangyi be nii
 tap kə gənəən.

26 Katdang jeel taa nkaa mee beep nə, be koor
 beep nə mo jir mon nshwaajeel nə. Amma
 katdang mo kwoop mee beep nə, be koor beep nə
 mo jir, mon ncìn retnyit ashak kə beep mənə.

27 Wun jir wun a fwoshik kə Kristi, koo a weye
 ndəən wun, be wur a memee mbut mbeep fin.

28 nDəən Ekəlisya, be Naan wu kə bələp gurum
 mo le shinə-shinə. Din nshee, be wu kə bələp
 jeplep kə Jesu mo, devəl, be wu bələp nensatpwoo
 Naan mo, dəkun, be wur kə bələp nenkám mo.
 Kə wur bələp nen cìn dak mə mbii aapwoo mo.
 Dangbe wur kə bələp nen bar gurum mo, kə
 nenbam gurum mo, nennaa gurum mo, mbəkə
 mo cìn dak di ndəre-ndəre, kə nnen katpwoo mo
 shi liispwoo mo shinə-shinə zak.

29 Baa a gurum mo jir a jeplep kə Jesu kas. Baa

a gurum mo jir mo a nensatpwoo Naan kas. Baa a gurum mo jir mo a nen kamkam kas. Baa a gurum mo jir mo cin dak di mə aapwoo kas.

³⁰ Baa a gurum jir moo mak barr gurum mo kas. Baa a gurum jir mo kə mak katpwoo shi liispwoo mo shinə-shinə kas. Baa a gurum mo jir, di moo mak yakshii mbii di moo sat shi liispwoo mo shinə-shinə kas.

³¹ Dangbe nə ret kə pətuup fuu mo dee a nkaa zuum di mo kəkoop nə met ndəən zuum desə nə mo. Yaksə, be wen nkám wun mee mbii de nə ret kə wu cin met koor mbii mo jir.

13

Wal

¹ Katdang wen mak katpwoo shi ləpwoo mə gurum mo, kə mə nenlep Naan mo, dangbe katdang baa an kə wal ndəən pətuup fen kas, be wen dee a kaa wal tuul de nən nfi sə, koo kaa wal kungguleng sə.

² Katdang be Wen kə zuum mə satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì, kə wen manshii mbii desəsok mo, har kə koor seen mo jir, kə koo di wen kə shinzeen di nə le kə wen sat njwak mo yool aku, a peede mo di, be katdang baa wen kə wal ndəən pətuup fen kas, be baa wen a mee mbii kas, koo dəben.

³ Koo de wen shin long fen mo jir ngurum mo shi zuum, kə koo de wen shin sen fen mbəkə mo wus nə di, be katdang baa wen kə wal kas, be baa nii mee koop pee wen di kas, koo dəben.

⁴ Wal nə a gung mbii mo, kə naajeel gurum mo zak. Baa wal nə kə cìn zuur koo canjoom kas koo wup nsat kas.

⁵ Baa wal nə kə roop, koo toklong ngurum mo kas. Baa wal nə kə dar a nkaa mbii de mo ret nə nyit bejee dak kas. Baa wal nə kə langtuup, koo nə wet nyaa shikbish de gurum kə nə mputuup kas.

⁶ Baa wal nə kə kat retnyit kə mbii ḍebish mo kas, amma wal nii kat retnyit a ndəən mbii di mo azeen.

⁷ Wal nə kə gung ndəən mbii mo jir, kə nii shinzeen ndəən mbii mo jir zak. Wal nii canciin ndəən mbii mo jir, kə nii yaa sat ndəən mbii mo jir.

⁸ Baa wal nii kyes kas, har ngaa-ngaa. Amma satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì mon ndel dəm, kə zuum mə iiko mə katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, mon ndel dəm. Manshii mbii mo, be mənə ndel seet zak.

⁹ Azeen baa man fun nə a de kəgam kas, kəzak, satpwoo Naan nkaa mbii de mo pə jì, baa nə a degəgam kas.

¹⁰ Amma katdang pardi gwe di wu a degəgam wu njì, be mbii di baa mo a degəgam kas, mon ndel dəm sə.

¹¹ Kaadə gyet wen kudi a làa, be wen kən katpwoo a kaa làa sə. Wen kən cìn a pan njep mo ndəən pətuup fen, kəzak, wen kən cìn mbii mo a kaa làa sə. Amma, yaksə kaade wen a ngunan, be wen yit dak di mo a mə jep mo jir.

¹² Mbii di muu naa mo yaksə, be muu naa mo a shir-shir kaade muu naa muriin ndəən mbii naayit di baa nə naapee rəret kas sə. Amma

parmeeci be mun nnaa mbii mo røret shi yit kø yit. Yaksø be mbii de wen man mo akáa-akáa bejee dak, amma parpuus mønø be wen mman mbii mo ndøre-ndøre jir, kaade Naan wur kø ten man wen sø.

¹³ Mbii mo de kun, de baa mon cham øel kas, mo a shinzeen, kø le pøtuup, kø wal, amma wal nø des met mmo jir.

14

Zuum Dø Riin Naan Wur Shin nGurum Mo

¹ Nø ret kø wu naa tong ndøen wal, køzak, wu le pøtuup fuu mo nkaa zum di Riin wur shin mo, met jir, be a zum mø satpwoo Naan nkaa mbii di mon ncin.

² Koo a weyi di wu kø katpwoo a shi mee løpwoo decø, be wur katpwoo aa Naan, baa wur katpwoo aa gurum mo kas. Mbødø baa mee gurum man mbii di wu sat nø kas, wur sat a mbii di mo a søsok ndøen bal kø Riin.

³ Dangbe koo a weyi, dewur sat a mbii de Naan køcin nwur, mbøkø wur sat di ngurum mo, be wur leshap aa gurum mo jir mmønø. Mbøku wur bal kwak di ngurum mo, køzak, mbøkø wur gang kwak mo di, kø mbøkø wur caa mo di.

⁴ Ngwe dewur katpwoo a shi mee løpwoo decø, wur bam a káa fin bejee. Amma gwe di wur sat a pwoo di Naan kø shin nwur, mbøkø wur sat di ngurum mo, be wur bam a Ekølisya nø jir.

⁵ Wen røbet kø wun jir, wu katpwoo shi løpwoo mo shinø-shinø, amma dyen nwen nø, di wun jir, wun nsat a pwoo de Naan kø shin nwun, mbøkø wu sat de ngurum mo. Ngwe di wur sat a pwoo de

Naan kə shin nwur mbəkə wu sat di ngurum mo, be gwar mənə met gwar di wur kə katpwoo shi mee ləpwoo decə, see koo katdang be mee gurum di, di wur mmak pəring kə pwoo nə akudang, mbəkə nə bam Ekəlisya nə di.

⁶ Yaksə dyemnaa mo, katdang wen dəm pee wun di, dangbe wen katpwoo kə wun a shi ləpwoo mo shinə-shinə, be kyet nghan kə mee koop nə pee wun di wa? Katdang baa nghan dəm aa mee lep depwoo nwun pee Naan di, koo mee man, koo mee pwoo di Naan wu kə shin nwen, mbəkə nghan kám di nwun kas, be baa nə kə mee koop nə pee wun kas.

⁷ Koo dang a mbii cìn kook di baa mo kə mee seen kas, kaa koor kə ndeng-ndeng sə, katdang baa ngutaa nə, taa doo nə rəret kas, be cirang dang gurum mmanshii kə kook di gwar nii taa di yi?

⁸ Kəzak, katdang baa ngutaa feer wu taa doo nə rəret kas, be cirang dang gurum mon dak sut mbe lek yi?

⁹ Nə aasə zak kə wun, katdang wu sat mbii mo a shi ləpwoo decə di baa gurum mo manshii nə rəret kas, be cirang dang gurum mon mmanshii kə mbii di wuu sat nə di yi? Katdang nə aasə, be pwoo di wuu sat nə, be kut kə mang nə dəl dəm kə nə sə zhaap.

¹⁰ Azeen ləpwoo mo di shinə-shinə ndəən yil desə, kə koo a dedangyi, be nə kə manshii nə.

¹¹ Dangbe katdang baa wen manshii ləpwoo di mee gurum kə sat kas, be gwar mənə a məzep pee wen di, kə wen dee a məzep pee gwar mənə di zak.

¹² Nə aasə zak kə wuwun. Kaadə wun wuu fes wu coor zuum mo di Riin kə Naan wur kə Shin

mo, be wu gung kə wu cìn dák di, a shi zuum de mon ncìn mbam mbe dyik Ekəlisya nə.

¹³ Mbəmənə, ngwar de wur katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, be wu dangnaan (leshap kə Naan), mbəkə Naan wu shin zum mə man pəring shii kə mbii di wur nsat nə mo di zak.

¹⁴ Mbədə katdang wen dangnaan (leshap kə Naan) nNaan shi mee ləpwoo diidik, be riin fen nii dangnaan (leshap kə Naan) nə zak, dangbe baa pan fen nii koop nə kas.

¹⁵ Katdang nə aasə, be wen ncìn a meye? Wen ndangnaan (leshap kə Naan) shi riin fen, kə wen dangnaan (leshap kə Naan) shi pan fen zak. Wen ncìn kook ndəən riin fen, kə wen ncìn kook nə shi pan fen zak.

¹⁶ Katdang waa dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang Naan ndəən kuur a shi riin fwaa bejee, di baa gurum mo kələng mbii di gha sat nə kas, be cirang mon nsat nənee <<nə akəse>> mbe dangnaan (leshap kə Naan) mə pəlang di gha sat nə ye? Mbedə baa gurum nə mo man mbii di gha sat nə kas.

¹⁷ Koo dang di dangnaan (leshap kə Naan) fwaa mə pəlang Naan nə ret nNaan nyit, be baa nə bam gənang kas.

¹⁸ Wen pəlang Naan, mbedə wen kən leshap mo shi ləpwoo mo shinə-shinə met nwun jir.

¹⁹ Dang be ndəən kuur mə Ekəlisya, be ngyel wen satpwoo mo a paat bejee, di gurum mon nkəleng, kə nə kám mbii mo zak, met di wen nsatpwoo mo ngal kaapaat shi ləpwoo mo shinə-shinə de baa gurum mo manshii nə kas.

20 Dyemnaa mo, taji wu cìn pan kaa jep mo sə kas, wu dee kaa jep mo sə ndəən mbii debish mo, dangbe wu dee kaa nennan mo sə ndəən pan fuu mo.

21 Mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<A shi gurum di moo leshap dəcə mo, <<kə a shi ləpwoo kə məzep mo, <<be wen nkatpwoo nen desə mo, <<a dishik dangbe jir kəsə, <<be baa mon nkələng wen kas, Daa wur sat aasə.>>

22 Katpwoo shi ləpwoo mo shinə-shinə, nə dee a bee naa man mbe nen di baa mo shinzeen kas. Satpwoo di Naan kə shin mmee gurum, mbəkə wu sat mbii di ngurum mo, mənə a mbe nen di mo kə ten shinzeen mo, baa mənə a mbe nen di baa mo kə shinzeen kas.

23 Mbəmənə katdang nenyil Ekəlisya mo kaat ashak, dangbe koo weyi wu doom leshap shi ləpwoo mo shinə-shinə, be katdang nen di baa mo man mee mbii kas, koo nen di baa mo kə shinzeen kas, mo jì del ndəən kuur fuu nə, be wu pan nnə, mon nsat nə wun a nentar mo kas aa?

24 Dangbe katdang be koo weyi wur sat a pwoo kə Naan, be katdang mee gurum di baa wur kə shinzeen kas, koo gwar di baa wur man mee mbii kas, wur jì del ndəən kuur fuu nə. Be pwoo Naan di wuu sat nə, nən nle kə gwar mənə man nənee azeen-nzeen di a ngushikbish, be pwoo dewur kələng nə, nən mbiyang pətuup fin.

25 Mbii di gwar mənə kə pan mo a səsok ndəən pətuup fin, be mon nkàa put agaak, kə har wu ntaa nyil, kə wu seyil di nNaan, kə wur nsat di nə, azeen-nzeen Naan wu di nnaar fuu.

Ar Seyil nNaan Ashak

26 A mbii de wen kən rəbet sat nə ndesə, dyemnaa mo. Katdang wu kuur ashak mbe seyil nNaan, be memee fuu kə kook mə kwoop Naan, kə memee kə mbiikám, kə memee kə pwoo di Naan kə woo nwur, kə memee kə satpwoo ndəən ləpwoo decə mo, kəzak, memee kə pəring mbii di moo sat shi ləpwoo decə nə mo. Wu yit kə mbii desə mo jir, mo dee a mbii de mon cìn bal Ekəlisya nə.

27 Katdang mee gurum mo man katpwoo shi ləpwoo decə mo, be gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo katpwoo nə ndangshak-ndangshak, be nə a təng mee gurum pəring shii mbii de mo sat nə ngurum mo jir.

28 Dangbe katdang baa mee gurum di, dewur mmak yakshii mbii de ngusatpwoo shi ləpwoo decə nə wu sat kas, be gwar mənə dok tətək ndəən kuur Ekəlisya nə, be see wu leshap mənə a ndəən pətuup fin kə Naan bejee dak.

29 Gurum mo kaa vəl koo kun sə, mo leshap de Naan wur kə shin mo, mbəkə mo sat nə di ngurum mo. Nə ret kə kwoor nə mo beetshii kə mbii di mo sat nə.

30 Dangbe katdang Naan wu shin mee pwoo mee gurum dewur di ndəən kuur nə, mbəkə wur sat di ngurum nə mo, be nə ret kə gwar dewur nkaa leshap nshee sə wur dok tətək.

31 Wu mak satpwoo kə Naan nə ngurum mo ndangshak-ndangshak, mbəkə koo weyi be wu kám mee mbii di kə nə bam pətuup nwur di zak.

32 Zuum mə satpwoo Naan, nə a nder kə ngusatpwoo Naan nə.

33 Baa Naan wur a Naan dewur cìn mbii mo a

burish kas, amma wur a Naan d̄ewur tap cìn mbii mo ndangshak-ndangshak ndəən ryang. ndəən Ekəlisya mə nen debang mo jir,

³⁴ nə ret kə, mat mo dok tətək ndəən kuur mə Ekəlisya mo. Baa mu rəbet mmo, kə mo leshap di kas. Amma nə ret kə, mo sham kə káa fur mo, kaadi Wàar kə nen Yahudi mo sat sə.

³⁵ Katdang mo rəbet man mee mbii, be mo tal pə mish fur mo ntul. Mbedi nə a mbii shweeppee, mbəkə mat katpwoo ndəən kuur kə Ekəlisya mo.

³⁶ De mo shee pwoo kə Naan nə a shi wun aa? Koo a wun a nen di pwoo Naan nə wul pee wun di bejee dak yi?

³⁷ Katdang mee gurum kə pan nə, wudin a ngusatpwoo Naan, koo wudi kə zuum di nə a mə Riin, be nə ret kə gwar mənə man nə, mbii de wen kən ran nwun nə a Wàar Naan.

³⁸ Katdang gwar mənə chii kələng pwoo desə nə mo, be taji wu kələng wu kas.

³⁹ Mbəmənə, dyemnaa mo, wu le pətuup fuu mo a nkaa satpwoo kə Naan, kə taji wu cíi katpwoo ndəən ləpwoo mo shinə-shinə kas.

⁴⁰ Amma wu cìn koo a meyii ndəən dyen, kə ndangshak-ndangshak zak.

15

Yool Jesu a Peemúut

¹ Dyemnaa mo, yaksə be wen rəbet baa lepan di nwun, nkaa pwoo deret, de gyet wen kən sat nə nwun, de gyet wuu lap nə, kə de wu shinzeen, di wuu dar a nkaa nə zak.

² A shi pwoo deret desə nə, be wuu kat bam wur katdang be wu yaa pwoo di nghan kən sat

nə nwun ɓalbal. Katdang aasə kas, be shinzeen fuu nə a ɗebuu.

³ Mbii dī gyet nghan kən lap nə, be wen kə shin a nə nwun, dī nə kə kwoop nə hakyeng nə Kristi wu muut mbe shikbish fun mo, kaadi mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan sə.

⁴ Mo wum wur, be wur yool a peemúut par shii dekun, nchiit kə mbii dī mo kə ten ran ndəən bəət haal kə Naan sə.

⁵ Wur shee kámshin fin mPita, ḋangbe wu kámshin fin njeplep fin dekaapaat baavəl sə mo.

⁶ Abwoon mənə, be wur kámshin fin nen-shínzeen mo, dī mo met kambəlpàat a nook məndong. Pak nenyil de jì mo naa wu, mo dī des de mo kufin kə seen, amma pak mo kə ten murep.

⁷ Wur kámshin fin nJemis zak, kə jeplep fin nə mo jir.

⁸ Dangbe a peekyes nə, be wur kámshin fin nwen zak, wen de an a kaa làa de mo taa làa, be baa tar làa nə kə wul kas sə.

⁹ Mbedi nghan a delee mbut jeplep kə Jesu nə mo. Baa dī nə ret kə mo pet wen a memee mbut jeplep Jesu mo kas, mbəde gyet wen kən shin jeel Ekəlisya Naan.

¹⁰ Amma mbe dəret Naan, be wen de, a agwe de wen a nə yaksə sə. Dəret desə de Naan wu shin nwen, nə kə cìn dak des ndəən wen. Har wen kən cìn dak shibal met jeplep fin nə mo jir. Dangbe jir kəsə, be baa a wen cìn dak mənə mo kas, ḋangbe a dəret Naan de nə cìn dak ndəən pətuup fen.

¹¹ Nə aasə, koo dī gyet, a Wen satpwoo nə, koo dī gyet a mo satpwoo nə, be muu sat a mbii deməndong, kə wun wuu shinzeen a pwoo mənə.

Yool Kə Nenmumuut mo

12 Katdang moo satpwoo nə, Kristi wur kə yool a peemúut, be a me le dang pak fuu moo sat nnə, baa mee yool a peemúut dī mbe nen dī mo kə ten murəp mo kas yi?

13 Katdang baa mee yool a peemúut dī, mbe nen dī mo kə ten murəp kas, be nə kám nə, baa Kristi wur kə yool a peemúut kas mmənə.

14 Katdang be baa dī Kristi wur kə yool a peemúut kas, be pwoo deret, dī muu sat nə dee a debuu, kə be de shinzeen fuu nə dee a debuu zak.

15 Be di mə dee a nen cìn langtəng mə dung mo nkaa Naan, mbedə muu cìn langtəng nkaa Naan nə, a Naan wur yool kə Kristi a peemúut. Amma katdang dī nə azeen-nzeen nnə, baa nen dī mo kə ten murəp mon nyool a peemúut kas, be baa Naan wu kə yool kə Kristi a peemúut kas mənə zak.

16 Katdang baa nen dī mo kə murəp mon nyool kas, be baa Kristi wur kə yool kas zak.

17 Katdang dī baa Kristi wur kə yool a peemúut kas, be shinzeen fuu nə dee a debuu, be de har yakṣə, wuu tong dī a mbut shikbish fuu mo vit.

18 Be di nen dī mo kə ten murəp mbut Kristi, mo kə dee a dīiləloom mo mmənə zak.

19 Katdang dī canciin fun ndəən Kristi nə a mbe seen di mə yil dīisi dak, be dī mə dee a mbii naajeel, met koor gurum mo jir.

20 Yaksə Naan wur kə yool kə Kristi a peemúut azeen-nzeen. A wur a dinshee, mə yool a peemúut, mə nen dī mo kə ten murəp mo jir.

21 Kaadə gyet, muut nə dəl ndəən yil dəsə, a mbe nguməndong, nə aasə zak, be a mbe nguməndong,

be Naan wur nyool kə gurum di mo kə ten murəp
mo a peemúut zak.

²² Mbədə a mbe Adam be gurum mo jir mo
murəp, nə aasə zak, a ndəən Kristi be gurum mo
jir mon nyool a peemúut kə seen.

²³ Dangbe koo meye be mo a ndangshak-
ndangshak. A Kristi wur a dinshee mə yool a
peemúut akudang. Katdang wur mbaajì, dangbe
nen wur mon nyool a peemúut zak.

²⁴ Dangbe peekyes kə yil nən njì wul, be Kristi
wur nshin mulki nə nNaan puun, abwoon di wur
kə ten twe koo a mulki, kə iiko, kə koo a bal
dedang ye.

²⁵ Mbədə təng Kristi wur ncìn mulki nə har
parpuus de Naan wur nle shaarlek kə Jesu mo dee
nder shii fen.

²⁶ Shaarlek de wur ntu nə a peekyes nə, a muut.

²⁷ Mbədə Naan wur kə ten le mbii mo jir nder
shii fen. Kaadə mo kə sat sə nənee, <<mo kə le
mbii mo jir nder shii fen.>> Be nə dee agaak nnə,
baa a Naan dee nder fir kas, amma Naan wur kə
le mbii mo jir nder kə Kristi.

²⁸ Dangbe, abwoon di mo kə le mbii mo jir, nder
mulki mə Naan, be Làa nə wur shikáa fen, wur
nleshin fen nder kə Naan. Naan di wur le mbii
mo jir nder Kristi, mbəkə Naan wur se mulki di
nkaa mbii mo jir.

²⁹ Yaksə, katdang be de baa mee yool a peemúut
di kas, be di nen de moo cìn baptisma mmo a
koppee kə nen di mo kə murəp, be mon nkət a
meye? Katdang di baa mee yool a peemúut di
kas, be a me le dangbe gurum moo cìn baptisma
a koppee kə nemuut mo ye?

30 Kəzak, be di a me le dangbe muu lappee, kə muu shwaajeel di kəsə shidaar-shidaar yi?

31 Dyemnaa mo, wen kən naa muut, koo a puus dedang yi. A roop di wen kənə ndəən wun, di nə a seen fun ndəən Kristi Jesu, Daa fun, a nə le dang wen sat pwoo mənə.

32 Katdang di gyet wen cìn lek ashak kə luwayil mo nyil Afisus a mbe pan mə gurum dak, be ləbet di wen nkət nə a me yi? Katdang be baa mo yool kə nen di mo kə ten murəp a peemúut kas, <<Be wu yit kə mu se, mu shwaa, mbəkə dədaar be mə murəp di.>>

33 Taji wu yit kə mee gurum ngwam wun kas. Katdang gurum kə mwaan ashak kə nendebish mo, be məse fin nən ndee a debish zak.

34 Wu baa wu jì ndəən pan fuu mo kaadi nə ret kə wu cìn sə, kə wu nook cìn shikbish. Wen kən sat nwun nə, baa pak fuu mo man Naan kas. Wen kən sat diisi a mbəkə nə shweep wun di.

*Fwoshik Də Gurum
kə Yool Dishik a Peemúut*

35 Meebe, mee gurum ntal nənee, <<Chinarang dangbe nen di mo kə ten murəp, mon mbaa yool di a peemúut kə seen yi? Mon nyool a shi nkan fwoshik dedang yi?>>

36 Waa mwen! A man nə, katdang a kop cirem ndəən yil, be see cirem nən nwam, dangbe àas mbii di a kop nə kàa put.

37 Katdang a kop mee cirem nyil, be baa waa kə iiko nkaa nə kas, amma waa kəkop a àas nə bejee dak. Bishmee be, nə a àas shwaa, kas meebe mee cirem dedik.

³⁸ Dangbe Naan wur nshin mee fwooshin di nnə, kaade wur kə ten le nə sə. Koo àas cirem dedangyi, be Naan wur ntap shin fwooshin kə nə dík.

³⁹ Baa nan mo a nchiit-nchiit jir kas. Gurum mo kə nan muru dyik, kə luwa mo kə nan muru dyik, kə nyer mo kə nan muru dyik, kə pupwap mo kə nan muru dyik zak.

⁴⁰ Mun dī kə fwoshik dī mo a mə dengnaan, kə mun dī kə fwoshik dī mo a mə yil desə zak. Amma fwoshik fun dī mo a mə dengnaan, ret kə dedes kə mo dík zak kə fwoshik fun de mo a mə yil desə.

⁴¹ Ret dedes mə puus nə dík, ret kə dedes mə tar nə dík, kə mə zar mo dík zak, jir kəsə, be pak ret kə dədes, mə zar nə moo met nshak zak. Mo de kə dedes fur mo shinə-shinə.

⁴² Nin ndee aasə zak, parpuus dī nen dī mo kə ten murep, mon nyool a peemúut. Kaadə mo wum gurum, be fwoshik fin nə wam, amma kaade Naan wu nyool kə gurum a peemúut, be baa fwoshik fin nən nwam dī zak kas.

⁴³ Kaadə mo wum gurum, be nii bish naa, kə baa nə kə bal kas, amma parpuus de Naan wur nyool kə nə a peemúut, be nən yool a ndəən dədes, nən nret naa zak.

⁴⁴ Kúm gurum dī moo wum nə aa fwoshik mə nan bejee dák, dangbe parpuus dī Naan wur nyool kə gurum a peemúut, be nə den a fwoshik mə riin. Kaadə fwoshik dī nə a mə nan nə dī sə, be azeen-nzeen fwoshik de nə a mə riin nə dī zak.

⁴⁵ Mo kə ten ran ndəən bəət haal Naan nənee, <<Naan wur shee le Adam wur a gurum deseēn.>> Amma Adam de mə kyes nə, wur a Riin, kə wur shin seen ngurum mo.

46 Baa gyet a gwe mə riin wur shee jì kas, amma gyet a gwe mə nan shee jì dangbe gwe mə Riin kə waaji.

47 Gwar de gyet Naan shee le wur, be gyet Naan dak wur a shi yil, dangbe gwar devəl nə wur tong adeng sham di.

48 Nen di mo a mə yil nə, be mo a kaa gwar di gyet Naan shee dak wur shi yil nə sə. Dangbe nen di mo a mə deng, be mo a kaa gwar di gyet wur tong adeng sham di sə.

49 Kaadə muu lep a fwoshik di nə a kaa mə gwar de gyet Naan dak wur a shi yil sə, be mun nyool mə lep a fwoshik de nə a kaa mə gwar dewur tong adeng sham di sə zak.

50 Dyemnaa mo, wen kən sat nwun agaak nə, baa gurum ndəən məse mə nan kə toom, mak sekoop mə mulki Naan kas. Kə baa mbii dewam, nən mmak sekop a koppee kə mbii di baa nii cam wam kas, zak.

51 Wu lekom, kə wen sat mee mbii de nə a səsok di nwun. Baa mun jir mun mmurep kas, amma Naan wur nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

52 Kəlak kaa dyaapyit (kup yit chəər wang) sə, parpuus di mon ntàa feer di mə kyes nə, be nen di mo kə ten murep, mon nyool kə seen. Baa mon mbaa wam di zak kas. Dangbe mon nchəər kə fwoshik fun nə mo jir.

53 Mbədə nə a təng parpuus mənə, be fwoshik fun di mo a mə wam, mon nlep sun di baa mənə mon cham wam kas zak, kə sun fun di mo a mə muut, be baa mon cham murəp kas zak.

54 Abwoon di fwoshik fun di mo a mə wam, mo lep fwoshik di baa mon cham wam kas, kə

fwoshik fun di mo a mə muut, mo lep fwoshik di baa mon cham murəp kas zak. Dangbe səmpwoo di mo kə ten ran nə ndəən bəət haal kə Naan nən ngam di, de nə sat nənee,

<<Mo kə see koorong kə muut hakyeng kənding-nding.

55 Muut, koorong fii nə a nneyi?

Muut, bal fii di wii twe gurum mo dishik sə nə a nneyi?>>

56 Bal mə twapee kə muut nə a shikbish, kə a mbə Wàar dangbe shikbish nə kat iiko.

57 Dangbe yaksə, mə pəlang Naan, dəwur shin se koorong mmun ndəən Daa funu Jesu Kristi.

58 Mbəmənə dyemnaa mo, wu dar balbal. Taji wu le kə mee mbii tər wun kas. Dangbe wu sat a ncìn dak mə Daa shidaar-shidaar, mbəde wu man nə, koo a dak dedangyi de wuu cìn nə mbe Daa, be baa nən cham dee a mbii debuu kas, koo dəben

16

Shin mbiizuum mBe Bam Nen Naan Mo

1 Yaksə, be pwoo nkaa kok shool di wun ntul nə mbe bam nen Naan de mo nyil nJudiya, nə ret kə wu cìn kaade gyet wen kən sat Ekəlisya di mo ndəən yil nGalati mo cìn sə.

2 Koo a puus Láadi dedangyi, be nə ret kə koo weye wu le mee shool mbe shin zuum nciit-nciit kə bal fin, mbəkə katdang parpuus de wen ndem pee wun di, be taji wu dee ncak mee shool kas.

3 Katdang wen ndem wul pee wun di, be wen nshin lepran Nen de wuu ten wu bələp mo, mbəkə mo dəm di kə shool nə yilkaam nJerusalem.

⁴ Katdang wen naa nə ret, kə wen dəm nJerusalem, be mon ndem ashak kə wen zak.

*Mbii De Pool
Wur Rəbet Cìn Mo*

⁵ Wen njì pee wun di, abwoon de wen kən dəm nyil mMasidoniya, mbedə wen kən Rəbet yaa ar nə del dəm a nyil mMasidoniya nə.

⁶ Meebe wen mpan nyém pee wun di mbe rep pee mo nlər dak, kə meebe wen ntong pee wun di mbe tar kut, mbəkə wu bam wen di, a ar mwaan fen, koo pee dedang ye di wen ndem di.

⁷ Dyeen nwen nnaa wun zam, baa a de wen nnaa wun, be wen a ar del dəm kəlak-kəlak kas. Katdang Daa wur rəbet, be wen ncanciin mbe dəm tong pee wun di pan pong.

⁸ Amma wen ntong mpeesə nyil Afisus, har see parpuus mə serəbet mə Pentikos.

⁹ Mbədə, pee de nwen des mpee desə, mbəkə wen katpee cìn dak deret, kə di nii koop nə ndəən nyil Afisus nə zak. Koo de gurum mo des moo cii dak fen nə.

¹⁰ Katdang Timoti wur dəm wul pee wun di, be wu kaat wur rəret nnaar fuu. Taji wu le mee kəərmuut yaa wur kas, mbedə wur kə cìn a dak kə Daa, kaade wen kən cìn sə zak.

¹¹ Taji mee gurum bák wur kas, amma nə ret kə wu bam wur ndəən mwaan fin, mbəkə wur sekyeen di kə mwaan fin nə ndəən ryang, kə mbəkə wur waaji di pee wen di zak, mbedə wen kən leyit mbe naa waaji fin ashak kə pak dyemnaa mo zak.

¹² Yaksə, pwoo nkaa dyemnəən fun, Apolos, dí wen kən satpwoo nwur shibal nə, nə ret kə wur

dəm naa wun ashak kə dyemnəən mo. Baa gyet dyeen nwur ndəm pee wun di nciit kə mənə kas, dangbe katdang wur nkatpee, be wur ndəm pee wun di.

*Pwoo De Mə Kyes Nə
Kə Tokshik*

¹³ Wu tong shi gongpee, kə wu dar balbal ndəən shinzeen fuu. Wu dee a nengung mo ndəən pətuup, kə nendebal mo.

¹⁴ Wu cìn dak fuu mo jir ndəən wal.

¹⁵ Wu man nə, gyet a nentul kə Stifenas mo a nen di gyet mo shee shinzeen ndəən nyil Akaya, kə mo shin sut fur mo mbe cìn dak di mo bam nen Naan mo dí zak. Wen kən dang pə wun dyemnaa fen mo,

¹⁶ kə wu mwaan ndang məse kə gurum mo kaa mənə mo sə, kə wu mwaan ndang koo weyi de wu shin káa fin, mbe cìn dak mə bam wur, ashak kə mo.

¹⁷ Nə fes ret nwen nyit zam, mbe jì kə Stifenas kə Fortunatus, kə Akaikus, mbedə mo jì kə mbii mo nwen a koppee fuu, mbii de baa dí wen kə mo kas.

¹⁸ Kəzak, mo caa wen, kaade dí moo caa wuwun sə. Gurum mo kaa mo sə, nə ret kə wu shin dedes mmo.

¹⁹ Ekəlisya de mon nkwang yil mə Eshiya moo lep tokshik fur mo dəm pee wun di. Akwila kə Priskila, kə Ekəlisya di moo kaat ashak ndəən tul fur, mo lep tokshik mə nen dəm ndang Jesu mo dəm nwun ndəən səm kə Daa.

²⁰ Dyemnəən fun, di mo mpeesə, moo lep tokshik fur mo dəm pee wun di jir. Wu tok kə shak ndəən wal kaa mə nen dəm ndang Naan mo sə.

1 Koronti 16:21

lv

1 Koronti 16:24

21 A wen Pool, kən ran tokshik ðesə nwun, shi sar fen.

22 Koo ngwar ðedangyi de baa wur wal nDaa kas, be wu yit kə gwar mənə dee a mbii caan Naan. Daa fun wur mbə waaji.

23 Dəret kə Daa fun Jesu nə tong ashak kə wun jir.

24 Wal fen nə tong ashak kə wun jir ndəən səm kə Kristi Jesu. Nə aa sə.

Manji Yiljep Mupun New Testament

copyright © 2024 Initiative for the Translation and Development of African Languages and The Seed Company

Language: Mupun (Mwaghavul)

Contributor: Initiative for the Translation and Development of African Languages

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files dated 3 Jul 2025

77a1013c-7c23-599f-9af1-1adbfc09489